

ЛЕПОТА
СТАРЕЊА #1

Република Србија
Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог

Овај материјал настао је у оквиру Amity Пројекта „Промоција недискриминације и заштите од насиља над старијим женама у условима пандемије“, који се финансира из буџета Републике Србије – Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог у оквиру програма „Спровођење антидискриминационих политика у Републици Србији за 2021. годину“
Ставови изнети у овом материјалу представљају ставове аутора и њихових сарадника, тј. не представљају нужно званичан став Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

ЛЕПОТА СТАРЕЊА

Организациони одбор:

Надежда Сатарић
Мирослав Предојевић
Владе Сатарић
Миленко Савовић
Влада Милинковић

#1

2021. година

ЛЕПОТА СТАРЕЊА

Србија спада у демографски стара друштва, где процес демографског старења траје годинама. Осма смо земља у Европи, а једанаеста у свету по старости становништва са просечном старошћу од 43,4 године, односно уделом од 21,1% становника са 65 и више година, дакле свака пета особа припада популацији старијих.

У друштву постоје разнолике слике старости. Чак и у главама самих старијих особа постоје различите представе о овом животном добу. Једна је слика старости док још увек учествују у сфери рада, док лично организују своје слободно време, док активно учествују у животу у породици и са пријатељима као и у заједници, а сасвим друга када се разболе, када остану без партнера или блиске особе, када се суочавају са усамљеношћу.

Ми данас живимо у савременом друштву окренутом младима у коме се велича младалачки изглед, физичка лепота и животна енергија. При том се занемарује акумулирано животно искуство, старије особе се сматрају друштвеним теретом и често се потискују на маргину. Формира се негативна слика старости која стоји на путу здравог старења и утиче на понашање у односима са старијим људима.

Отуда је потребна и промена вредносног образаца по коме се старост изједначава са болешћу, старији перципирају као терет друштву, а њихово време сматра већ прошлим - они су равноправни чланови заједнице и треба да буду укључени на свим њеним нивоима и у свим њеним областима. Потребна је промена свести друштва и суштинска социјализација старијих особа.

Зато нас радују слике старијих особа које сведоче о лепоти њихових дана у свој разноликости - атрактивне, духовите, слике које приказују пријатну старост пуну живота, буде животну радост; слике које одражавају њихове доприносе, њихов рад и очување старих заната, и учешће у животу заједнице заједно са млађим члановима.

Удружење грађана Снага пријатељства - Amity од свог оснивања (1999. године) се бори за права старијих особа и залаже за њихов бољи положај у породици и друштву. Промовишемо активно старење, међугенерациску солидарност и свакодневним активностима са старијима из свих крајева Србије, како из градских тако и из сеоских средина, подижемо њихово самопоуздање. Упоредо радимо и на мењању свести шире јавности према старијима у смислу веће солидарности. Указујемо на изазове са којима се поједине групе старијих особа суочавају и позивамо надлежне да помогну у њиховом превазилажењу.

Ова изложба коју смо приредили заједно са Фото савезом Србије, на најбољи могући начин приказује позитивну слику старости: показује како људи безбрижно старе, показује знање и вештину старијих људи, њихове емоције и достојанство и допринос породици и друштву. Она носи поруку лепоте старења, поруку да је свако доба лепо, поруку да старији треба да имају више поверења у себе, да још више учествују у радним и друштвеним активностима и тиме допринесу сопственом здравијем старењу и дужем животном веку.

Захвални смо Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог, што је препознало значај иницијативе за Конкурс и изложбу на тему „Лепота старења“ и подржало њихову реализацију у оквиру програма „Спровођење антидискриминационих политика у Републици Србији за 2021. годину“.

У Београду,
септембар 2021. год.

мр Надежда Сатарић
председница Управног одбора Amity-ja

Грнчар

Опанчар

Вуновлачара

Доручак за двоје

Споменка

Понос и дика

Љубав на сеоски начин

Тим

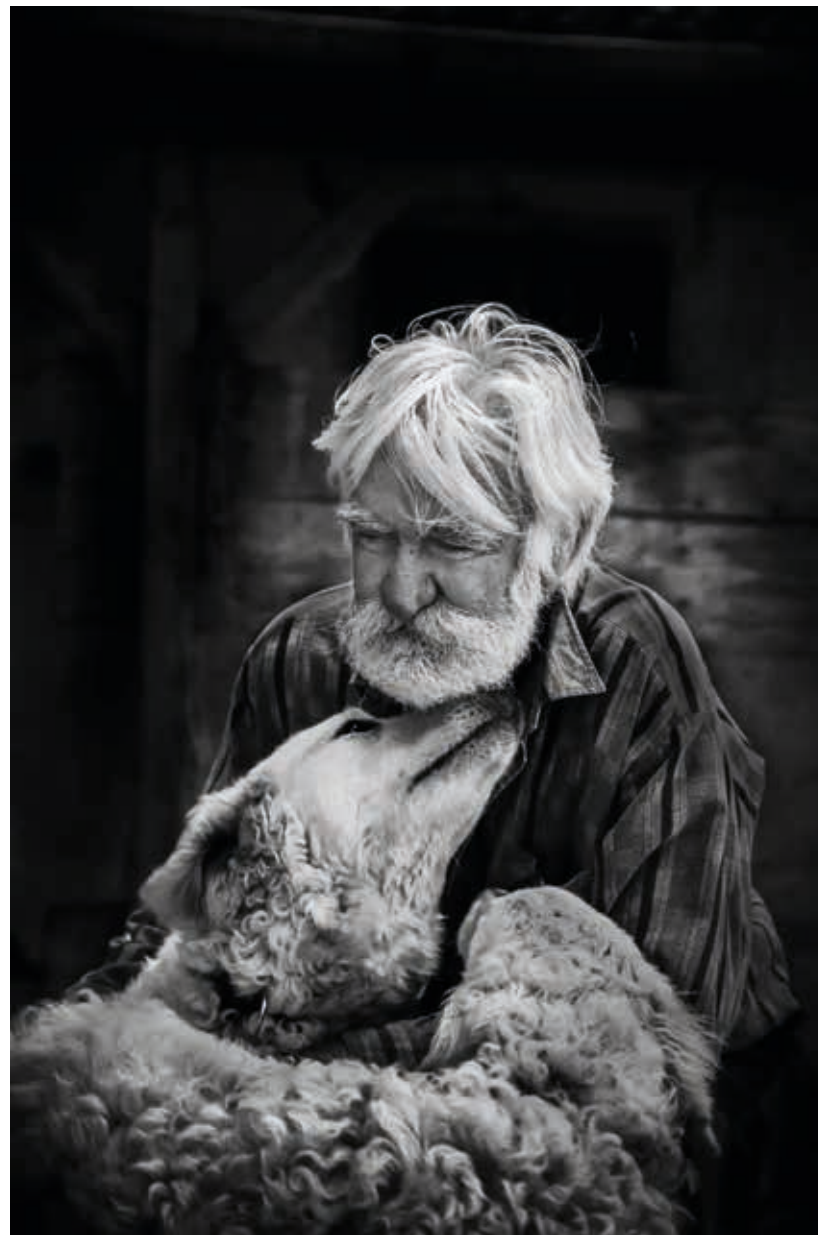
Осмех

Љубав

Плес равнице

Ковитлац љубави

I награда за фотографију

„Доживети стоту, доживети стоту“

II награда за фотографију

Стара гарда на полумаратону

III награда за фотографију

Другарство не зна за године

Похвале за фотографије:

Тамара **Аграмовић**
Ненад **Боројевић**, ФА I ФСС

Tai chi

Релаксирање

Teta-tet

Chess

Већ при првом сусрету са фотографијом, искуснији реципијенти ће запазити вештину аутора којом су запамћени и заувек замрзнута најчешће ликови бака и дека, али и наизглед узгредни записи о њиховом животу, учињени најчешће њиховом визуром: својеврсне фотокаже о достојанственој старости - животу у позним или познијим годинама, али не по обрасцу који је често оличен у синтагми – „старост једнако болест“, већ старост као животни период у коме долази до изражаја лепота свакодневнице што подразумева углавном „срећене рачуне“ и живот лишен деценијама присутног „грча“ стварања, имања и немања, подизања потомства, добитака и губитака, и небројених других појединости које су сенчиле ону често помињану „сунчаност живота“.

Погледамо ли фотографију Наде Мршић подно наслова „Године су само бројке“, сведочићемо да то доиста јесте тако, будући да су на њој оличени ликови неколиких генерација и истовремено упоредни лик остарелог такмичара који не пристаје на губитак трке, већ поручује да старост јесте живот, и да га треба живети колико год трка за којечим траје. Томе сведочи и запис на лицу госпође за коју су године само број, како каже аутор фотографије Иштван Вираг. Наравно, живот спаја и раздваја, а у свему оном што разумемо као временски континуум, као простор за обнављање, смештене су сензације упечаћене у траговима на лицу – лепим и тежобним, за одгонетање је.

Благи ликови остарелих монахиња подстичу на размишљање о филозофији људског трајања у коме значајну улогу игра мир у себи и мир око себе, и значају молитвености преко које се до таквог стања духа долази, нарочито значајног у времену у коме живимо све већу међуљудску удаљеност, отуђења у која нас моћно уводи цивилизацијски прогрес. Одговор на питање како избећи такве изазове би могао да се добије у мотивима загрљаја снимљеног камером Ненада Живановића,

о двоје остарелих људи чији осмех сведочи о значењу величине духа у људском срцу сачуваном у некој од његових скрипница у којима се тајна таквог трајања предано чува и негује. На истом фону је и фотографија Милована Улићевића на коју би се могла применити народна мудрост да „мајка рађа, а Бог саставља“ за цео век.

Првонаграђена слика Владимира Мијалиновића „Доживети стоту“ имплицира свељудски напор – пре жељу, да се искуси она животна доб на коју би се могла односити сентенца Владике Рада „Благо томе ко довијек живи имао се рашта и родити“. Напор у том правцу види се на рукама актера коме не фали, судећи по ликовима око њега, подршка младих људи. И другонаграђена слика под насловом „Стара гарда“ такође говори колико је важно одржати темпо на атлетској и животној стази јер су у неколиком смислу упоредне. Ништа мање импресивну трећенаграђену слику приложио је Дарко Дозет, будући да је са лица утомљених у загрљају могуће читати љубав коју племене године достатне сваком у својој генерацији, у тек започетој и одвећ сведеној животној путањи.

Уколико се има у виду свељудска присутност на оностраном просценијуму на фотографији „Ковитлац љубави“ аутора Јана Вала инкорпорирана је свеколика историја првих и, могуће је, потоњих трагова - пријатељства, оданости љубави, постулата који су, нажалост, све даљи житељима с почетка овог уздрхталог века. Та слика, по мишљењу аутора ових редова, као и неколике друге, заслужују значајније есејистичке записе који би помогли посматрачу да до краја промисли о ширини замаха којим су утомљене у објектив њихових аутора – намерно или не, без значења јер ће, уколико буду део садржаја неког будућег албума сећања бити трајно запамћене прецима и потомцима у знамен. Честитке свим ауторима на оштром оку и драгоценом фото запису.

Видак М. Масловарић

Вожња

Таскање

Новинар

Отуђеност

Жал за младост

Две генерације

98-3

Давид

Старење на Азурној обали

Сва доба живота су тегобна ако човек не зна да их искористи у части и срећи; јер човек не може наћи зло у том што се потчињава законима природе ако тражи срећу у врлинама. Само онај који живи за врлине, задобија кроз сва доба и уживања и пријатеље. Свако тражи поуку од старих људи, а то значи да је старост увек активна и увек корисна. Сви племенити и умни старци су били окружени младим људима. Људска слабост долази од људских порока, а не од људских година. Старост ужива у стварима духа, а те су ствари највишег рода међу свима стварима.

Цицерон, антички мудрац

Поподневна партија

Златне руке

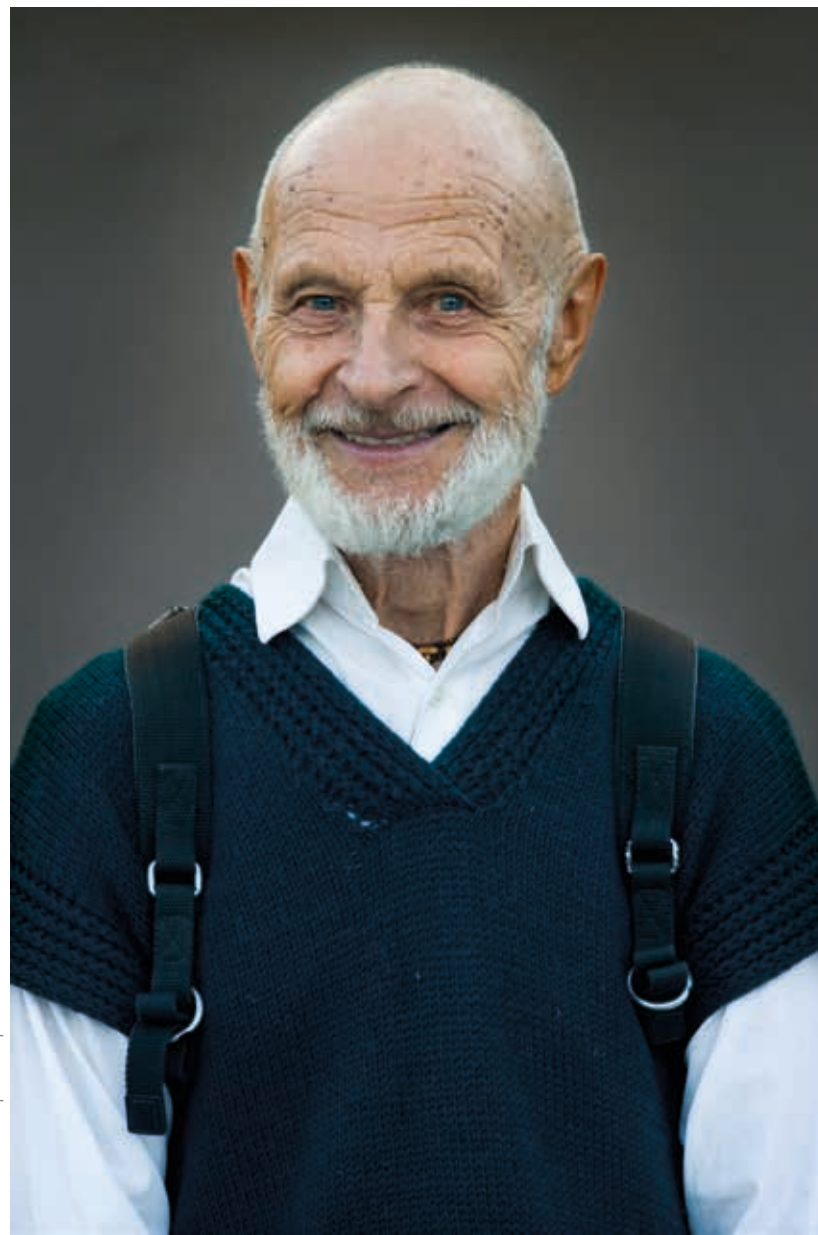
Млада у духу

Београдска дама

Московска верница Кришне 1

Московски верник Кришне

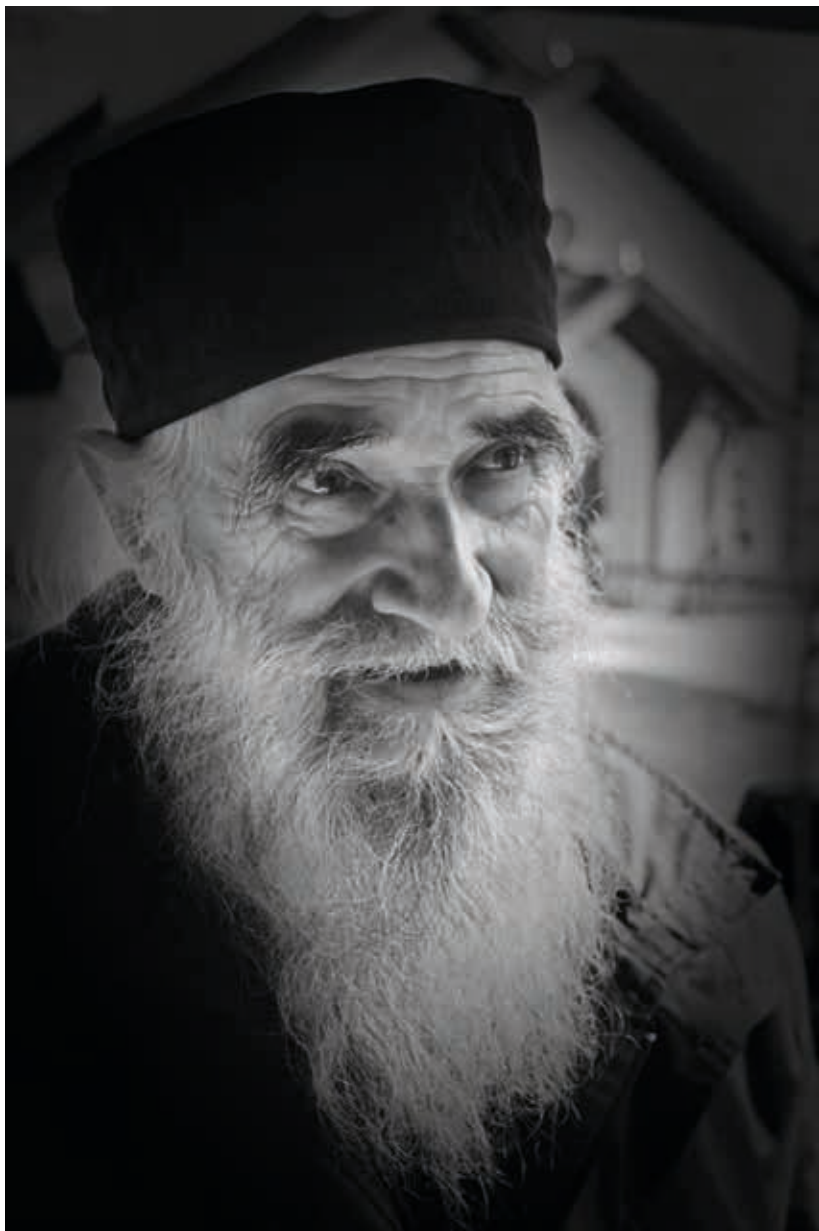
Коло 1

Моба 1

Другови

Отац Данило - старост

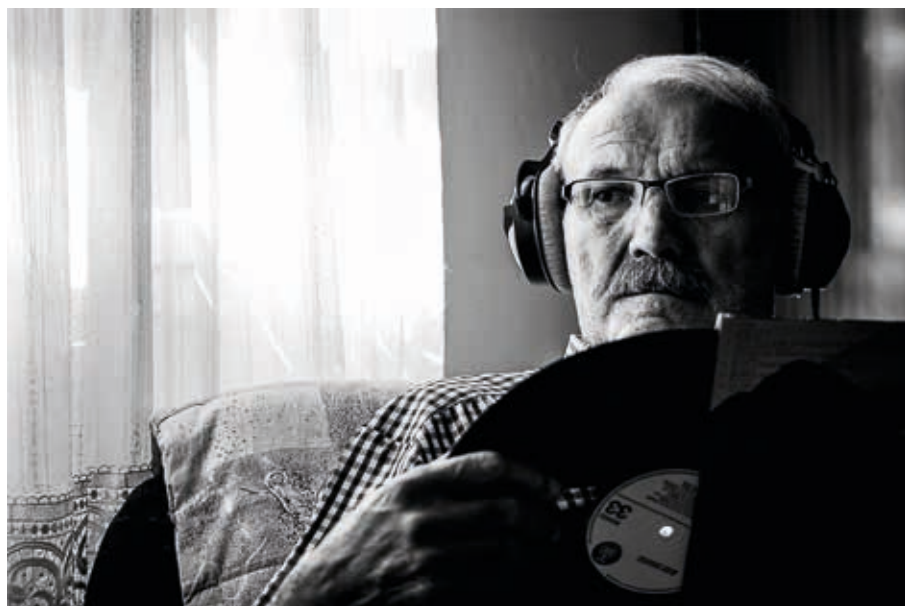
Травар

Моје прво дугме

Одмор на плажи

Пензионер (на 33 обртаја)

Чека

Монахиње из Никоља

И тако у недоглед

Одмарање с књигом

Радионица у Сеземичи

Радост

Друштво из краја

Напор

Нема предаје

Године су само бројке

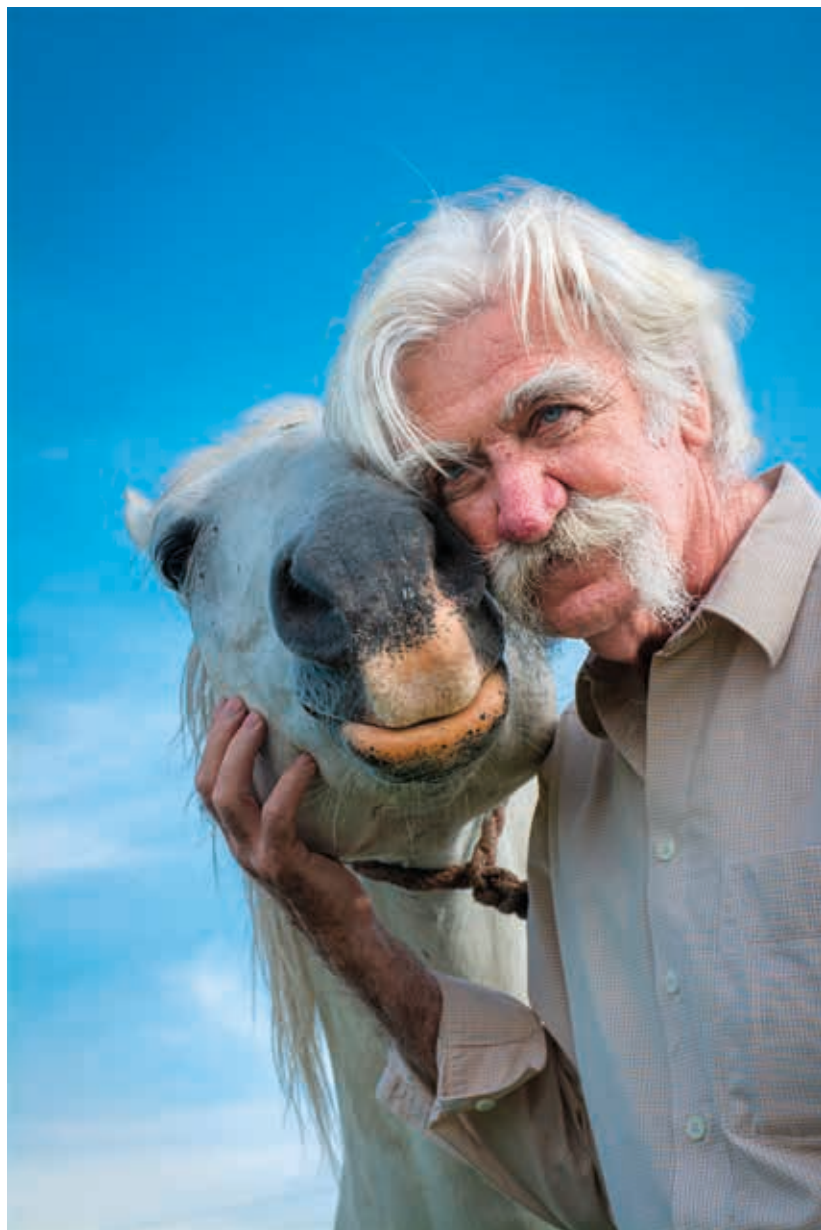
Село весело

Деда Костатин са својом „младицом“

Сусрет са баком

Нежност

Очекујући дерби I

Сликар Заре

Завичајно коло

Сфера

Достојанство - Раде Марковић

Заједно

Времеплов

У српском народу млади људи поздрављају старце скидајући капу, а жене их поздрављају устајући с места; најзад, у нашој сељачкој задрузи је најстарији домаћин био господар и судија. Одиста, старац је фактор развитака, прстен у ланцу напретка, стуб цркве и државе. Зато је непоштовање старца била особина само варварских народа и дивљачких племена; а све што се иде даље у цивилизацију, старци постају уваженијим, местимице и светитељском фигуром.

Старост је један фактор духовног усавршавања човековог. Најзад, у хаосу личних сујета, и у сукобу људских интереса, старац је елеменат мира и помирења. Стога је старост и један велики елеменат поретка и хармоније.

Јован Дучић

Шишање

Кажем ја њему

Неко увек слуша

Маестро

Неке љубави не престају

Године су само број

Заувек заједно

Love

Победник

РЕЗУЛТАТИ

конкурса расписаног од Удружења грађана „Снага пријатељства” AMITY и
Фото савеза Србије поводом обележавања 1. октобра - Међународног дана
старијих особа са темом: ЛЕПОТА СТАРЕЊА

I награда за колекцију	МФ ФСС
II награда за колекцију	ФА II ФСС
III награда за колекцију	КМФ ФСС
Похвала за колекцију	КМФ ФСС
I награда за фотографију	ФА I ФСС
II награда за фотографију	
III награда за фотографију	ФА II ФСС
Похвала за фотогрфију	
Похвала за фотогрфију	ФА I ФСС
Похвала за фотогрфију	МФ ФСС
Похвала за фотогрфију	ФА II ФСС

	ФА I ФСС
	МФ ФСС
	ФА II ФСС
	ФА I ФСС
	МФ ФСС
	ФА II ФСС
	ФА I ФСС
	КМФ ФСС

	ФА I ФСС
	ФА II ФСС
	ФА II ФСС

	ФА I ФСС

	МФ ФСС
	КМФ ФСС

	ФА I ФСС
	КМФ ФСС
	МФ ФСС

Жири:	КМФ ФСС
Бранислав БРКИЋ, МФ ФСС	ФА II ФСС

Бранимир КАРАНОВИЋ, КМФ ФСС	
Владе САТАРИЋ, УГ „Снага пријатељства” AMITY	МФ ФСС
	МФ ФСС
	МФ ФСС

На конкурс припело: 374 фотографије од 68 аутора,	
жири за изложбу примио 72 рада од 47 аутора.	

Изложба према Правилнику о изложбама ФСС има ПРВИ РАНГ.	ФА I ФСС
--	----------

СТОШИЋ Маја	Вуновлачара; Грнчар и Опанчар
БАТРИЋЕВИЋ Ана	Доручак за двоје; Понос и дика и Споменка
ЛАПЧЕВИЋ Драган	Љубав на сеоски начин; Осмех и Тим
ВАЛО Јан	Љубав, Плес равнице и Ковитлац љубави
МИЈАИЛОВИЋ Владимир	„Доживети стоту, доживети стоту”
ПАНТЕЛИЋ Сретен	Стара гарда на полумаратону
ДОЗЕТ Дарко	Другарство не зна за године
АГРАМОВИЋ Тамара	Tai chi
БОРОЈЕВИЋ Ненад	Релаксирање
ВИРАГ Иштван	Tet-a-tet
ЖИВАНОВИЋ Ненад	Chess

АНЂУШИЋ Кристина	Вожња
БАЛАБАН Петра	Ћаскање
БЕНДЕЉА Горан	Новинар
БРКЉАЧИЋ Бранислав	Жал за младост и Отуђеност
ВИРАГ Иштван	Године су само број
ДОЗЕТ Дарко	Старење на Азурној обали
ЋИНИЋ Владимир	98-3
ЂОРЂЕВИЋ Зоран	Давид
ЖИВАНОВИЋ Ненад	Love
ЖУПУНСКИ Аница	Победник
ИГЛИЧ Едо	Млада у духу
Илмар	Београдска дама; Московска верница Кришне 1 и Московски верник Кришне
ЈОВАНОВИЋ Александар	Другови
ЈОВИЧИЋ Слободан	Моба 1
ЈОЧИЋ Александар	Коло 1
КАРАКЛИЋ Милош	Травар и Отац Данило-старост
ЛЕЛИЋ Татјана	Моје прво дугме и Одмор на плажи
ЛУКОВИЋ Далибор	Пензионер (На 33 обртаја)
МИЈАИЛОВИЋ Весна	Чека
МИЈАИЛОВИЋ Владимир	Монахиње из Никоља
МИЈАТОВИЋ Ивана	И тако у недоглед
МИЛАДИНОВИЋ Хаџи Миодраг	Одмарање са књигом
МИЛЕНКОВИЋ Милена	Радионица у Сеземчи
МИЛИНКОВИЋ Влада	Друштво из краја
МИЛИЋЕВИЋ Милорад	Радост
МИЛУТИНОВИЋ Виолета	Нема предаје
МИЛУТИНОВИЋ Зоран	Напор
МРШИЋ Нада	Године су само бројке и Село весело
ПАЈИЋ Слободан	Деда Костатин са својом „младицом”
ПАНТЕЛИЋ Слађана	Нежност
ПАНТЕЛИЋ Сретен	Сусрет са баком
ПРЕДОЈЕВИЋ Мирослав	Очекујући дерби 1; Завичајно коло и Сликар Заре
САБО Имре	Сфера
САВОВИЋ Миленко	Заједно и Достојанство-Раде Марковић
СЛИЈЕПЧЕВИЋ Петар	Маестро и Неко увек слуша
УЛИЋЕВИЋ Милован	Заувек заједно
ФИЛИПОВИЋ Мирјана	Златне руке и Поподневна партија
ЧАВИЋ Дејан	Две генерације
ШИКИЋ Весна	Кажем ја њему; Шишање и Времплов
ШТУЛИЋ Милан	Неке љубави не престају

ЛЕПОТА СТАРЕЊА
Изложба фотографија

Издавач:

Удружење грађана „Снага пријатељства”
AMITY, Париске Комуне 1/12, Нови Београд
www.amity-yu.org

За издавача

Надежда Сатарић, председница Управног одбора

Уредник каталога

Мирослав Предојевић

Припрема и ликовна обрада

Влада Милинковић

Штампа

Графопринт, Горњи Милановац

Тираж

150 примерака

Покровитељство Фото савеза Србије број 2021/66

ISBN-978-86-89147-15-5

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

77.041.5(497.11)"20"(083.824)

ЛЕПОТА старења #1 : [изложбафотографија] / [уредник
каталогаМирославПредојевић]. - НовиБеоград :Удружење
грађана "Снагапријатељства" - Amity, 2021
(ГорњиМилановац
: Графопринт). - 53 стр. : fotogr. ; 21 cm

Тираж 150. - Стр. 4-5: Лепотастарења / НадеждаСатарић.

ISBN 978-86-89147-15-5

COBISS.SR-ID 46815241

